This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

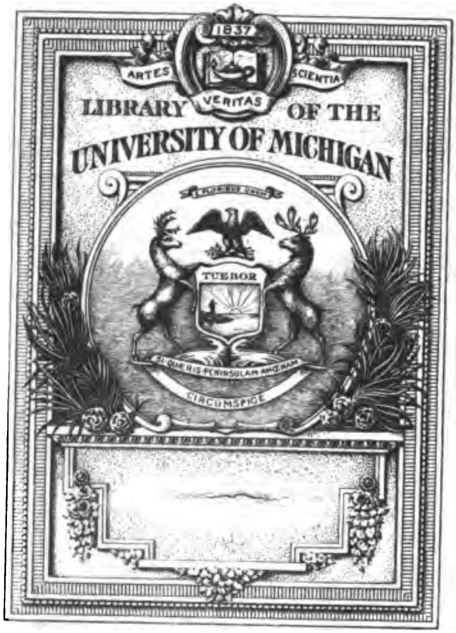
We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

A 930,835

1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

839.98
H23wil

KNUT HAMSUN

DET VILDE KOR

[illegible]

[illegible]
[illegible]

DET VILDE KOR

KNUT HAMSUN , 1859-

DET VILDE KOR

DIGTE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN 1904 KRISTIANIA

Trykt hos J. Jørgensen Co. (M. A. Hannover).

INDHOLD

MED RØDE ROSER

Jeg knæler og rækker Hænderne frem
endskønt jeg hører dit Nej.
Tag disse Blomster med Tak for dem
du pynted med paa min Vej.
Jeg ser dig blusse som Roserne nu
og slaa dine Øjne ned;
kanhænde kommer du mangt ihu
af Sorg og af Kærlighed.

Din Graad har dugget mit Sind som Regn,
dit Smil var min Sol igen,
du skabte af Verden en vakker Egn,
min Sjæl blev en Have i den.
Det blomstrer — det blomstrer i Haven nu
og dufter fra alle Bed.
O kom ikke mere din Sorg ihu,
men bare min Kærlighed!

BORTE

Du er som en liden Due,
en levende Fugl saa hvid.
Jeg husker dig nu iaften,
du flyr vel om i vor Stue,
men gid du heller fløj hid!

Her slaar i Hotellets Gade
en Sanger sin Mandolin.
Jeg kender et Minde stige:
du er som den Serenade
saa sød og skælvende fin.

Nu skinner Maanen derfremme
og lyser ind paa mit Bord.
Et Vindpust løfter Papiret —
det er som et Bud fra hjemme
med dine de stille Ord.

Godnat da, du Fuglen hvide,
min Tanke i Land og By!
Nu tystnede Mandolinen,
det lider til Midnatstide . . . . .
Godmorgen med Sol paany!

HVAD VED VI

Hvad ved vi, o Børn, om Vej og Sti?
            Værer ydmyge, Børn!
Jeg hørte imod mig inat en Sang,
det var som en Syvstjærnes Sang paa sin Gang,
— idag er den draget forbi.

Al Jorden er fuld af Nattens Sne,
            hvor er Vejene, Børn?
Vi leder os frem efter bedste Skøn,
en lykkes ved Eder, en fejler ved Bøn
— saa underligt gaar det maaske.

Her staar i vor Gaard en Syrinehæk
            og nu blomstrer den, Børn.
Tre unge Buske af Solen berørt,
tre Piger i Sneen forlokket, forført,
— de ældre staar stive af Skræk.

Se, Synderne dansed al Dyd forbi
— slige Galninger, Børn! —
og sørger ej over den Ungdoms Daad,
hver Knop staar som Dug i en jublende Graad
mod Livet, Guds Sol og det Fri.

Hvad ved vi vel, Børn, om Sti og Vej?
Værer ydmyge, Børn!
Det tar til at synge igen en Sang,
jeg stirrer tilvejrs mod dens sporløse Gang
og finder den ikke — o nej.

I UNGDOMMENS VAAR

Se, ude mod Solen der ligger
mit Slot udaf Bjærgkrystal.
Der har jeg saa mange Sale
og Tjenere uden Tal.

Saaskønt du vil mig til Ønske
da byde du Tjenerne gaa.
Og gid det altsammen var Skyer
og ikke dit Slot vi saa.

Og kanske du ser blot en Hytte
af Træ naar du kommer did.
Ja kanske jeg under min Kappe
har mange Huller af Slid.

Gud give det blot var en Hytte
og ikke et Slot af Krystal.
Jeg bøder dig alle de Huller,
og gid de var uden Tal.

Men ikke saa har jeg en Hytte
og intet i Verden jeg har.
Og Kappen den maatte jeg laane
og ind under den er jeg bar.

Mit Hjærte det rødmer af Glæde,
min stolte Herre og Gud.
Du skænker mig alt jeg begærer,
kom, tag mig, jeg er din Brud.

SOMMERNAT

Det kvældes over Gaarden. Klokken slaar,
den sagte Skarren gennem Stuen gaar.
Nu flyver Sommerfugle over Enge.

En Klinke løftes op til Haven tyst —
hun hopper som en Flamme til hans Bryst.
Han var som Ild og hun saa let at fænge.

Og Græsset reder for de unge to.
Og atter gaar de bort paa lette Sko;
nu gælder det at komme frelst i Senge.

Saa vaager Sommerfuglen kun paa Jord.
Et Lyddulm syder ud fra Syd og Nord,
et Muslingsus saa evig langt og længe.

VIOLONCEL

Den Ring jeg har paa min Finger
jeg fik en glædelig Stund,
hun løste en Stræng af Flasken
og snodde mig Ringen rund.
Hun hilste Godnat til alle
og rakte mig Skatten frem,
jeg kendte et Stød af Glæde
og jodled paa Vejen hjem.

Jeg ligger om Natten og tænker
paa hele det blinde Spil:
vi sad saa mange rundt Bordet,
men mig gav hun Ringen til.
Hun rakte mig sorgløst Gaven,
et Lune paa maa og faa.
Saa skiltes vi ad for Livet;
hun tænkte ej mere derpaa.

Men ofte naar bedst jeg mener
den hele Historie død,
der farer mig gennem Brystet
et velkendt berusende Stød.
Og Ringen er bleven forliden
og snører min Finger itu —
jeg skatter den mere derfor,
jeg mindes hende endnu.

LAD SPILLE MED VAAR OVER JORDEN

Jeg ved ikke hvordan
mit Hjærte er fat,
det holder mig vaagen
den langsomme Nat.

Snart banker min Puls
som en Hund der gør,
snart ligger den stille,
det er som den dør.

Jeg hejser Gardinet:
det blaaner af Dag,
Is hænger fra Rænden
paa Badstuens Tag.

Jeg lister i Marken
og lytter mig til
et sært og skælvende
Foraarets Spil.

Det vaares saa godt i Marken
og Dyrene vaagner til Flirten og Flir,
alt Furuen sprækker med Kvae
som Draaber af Livselixir.
De Stjærner deroppe staar stille og blege,
Fuglen begynder at lege.

Det lysner de vide Vegne
og en efter en vender Stjærnerne hjem,
men ude ved Verdens Grænse
en Vifte af Ild bryder frem.
Solen, Solen, Guds luende Øje,
hviler paa Elv og Høje.

Rørte en Troldmand ved Jorden?
Alle dens aandende Barme gaar,
alle dens Lemmer røres
og alle dens Pulse slaar.
Langs Elven driver der Morgendampe,
det buldrer af Skrig og Kampe.

Se, Vaaren er kommet i Dalen.
Nu rømmer han Hiet, den magre Bjørn,
og højt over Vestens Bjærge
sejler en kongelig Ørn.
Men henne ved Husene reder en Skære
til Bryllup i Tugt og Ære.

Lad spille med Vaar over Jorden!
Og ind i den store Naturens Musik
der nynner en Lyd fra mit Hjærte,
en Tak for hver Vaar jeg fik.
Det dunker som Hovtramp i Brystet af Glæde
og Øjet blir vaadt af Væde.

HØSTDAG

Den *Indian summer* staar frem.
Det dirrer af Solskin og høstskør Klang
og Sommeren holder for sidste Gang
sin Herligheds Dør paaklem.
Da heder det til i Rosernes Gløden,
det er som et undrende Smil mod Døden.
Og Rosernes Sjæl flyr hjem.

Men Skaberen snor sit Skæg,
han tænder en ny af den Tid som forgaar:
er Sommeren ude, da Porten han slaar
til Høstens Vidundre paa Væg.
Naar Akrene sortner for pløjende Ploge
da flammer som fremmede Roser i Skoge
den rødnende Rogn og Hæg.

En Vrinsken, et Glam — giv Agt!
Det spiller igennem Sindet til Fest,
der kommer de muntreste Mænd tilhest
med Børse og Kniv paa sin Dragt.
Men inde i Skogen hver jordbøjet Skytter
er glad i sit Liv som den gæveste Rytter
der rider til Kongens Jagt.

Og Bonden skærer sit Korn
og Rytterne rider med Fjær i sin Hat
og Hundene halser i Snar og i Krat
og Nypen staar bar med sin Torn.
Selv trællende Heste som gaar for Plogen
slaar Hodet tilvejrs og ser imod Skogen
ved Klangen af Jægernes Horn.

Og Natten blir frisk og kold.
Der tændes i Skogen et bortgæmt Baal
og nogen mumler og kaster med Staal
mod Nisse, Hulder og Trold.
Hvem er det? En jordbøjet Skytter bare.
Han skjuler i Busken sin krybskudte Hare
og lægger sig Gud ivold.

O Høst du er Skønheds Væld.
Du tænder paa Himlen det Ild-Alfabet
som fordum blev tydet af Præst og Profet,
nu leder hver Vandrer ved Kvæld.
Du Skabningens Slummer, du milde Pause,
o maatte jeg ende som du, i det tause,
naar Dagen kommer paahæld!

HALLING

Jeg gav mig til Kirke
i Skjorteærmer,
jeg var saa i Nød for
en Helgekjol.
Og Skoene gjorde jeg
ingen Skade,
jeg bar dem i Haanden
i Gudsens Sol.
Det ropte i Myrene: Ture — Ture!
Jeg svarte i Fæle, det var som jeg gol.

Jeg tabte mig Vejen
paa Myren vide.
Der mødte mig Kuer
med Krone paa,
der mødte mig Elve
med røde Fiske

og Herrer i Kaabe
og Guld paa Taa.
Fra Myren ropte det: Ture — Ture!
Der stod en Konge, den største jeg saa.

Hans Øjne saa var de
som sorte Fugle,
vi naadde ham ingen
til Brystet bredt;
i begge hans Øren
stod Laas og Ringe,
at Menneskens Bønner
blev faafængt bedt.
Han ropte i Vældighed: Ture — Ture!
Da faldt jeg paa Jorden saa ilde stedt.

»Saaskønt jeg kan danse
den Konge munter
saa ser jeg mig endnu
min arme Raad!«
Jeg dansed for Kongen
min høje Halling,
og Væden den sprat mig
fra Myren vaad.
Da ropte han leende: Ture — Ture!
Og alle de Herrer fik Lattergraad.

Han løste sig Ringe
og Laas fra Øre.
»Saa giv mig, o Konge,
en Helgekjol!«
Og Kongen han pegte,
og Hundred Herrer
gik hastigt at gøre
hvad han befol.
Han nikked og kaldte mig: Ture — Ture!
Jeg takked i Taarer, det var som jeg gol.

Her ser I den Manden
som muntred Kongen,
og Kjolen den har jeg
i god Behold.
Jeg springer ej mere,
jeg traller Slaatten,
for Helsen min store
tog Myren kold.
Jeg mindes og kalder mig: Ture — Ture!
Jeg dansed saa muntert i Kongens Sold.

SANGEN I SKOGE

Der vælded en Sang i den Skog bag Skoge,
det var som en Sanger raadløst forgik.
Og Fillerne flød om den Sangers Knoge
og Galskabens Stjærner stod i hans Blik.

Der flagred en maalløs Rædsel i Skoge
af Tonen som ud af hans Strube sprang,
og Dyrene bort ifra Marken droge;
men Skogen den hørte en uhørt Sang.

Det var som der skreges en Ed i Skoge
for al den Elende i Verden var.
Og Ordene helt op i Himlen joge
og klirred indover en lun Passiar.

Da smisked og smigred de Englesnoge;
men Herren han svarte: Den Sang var sand!
En Rødme af Sol gik op over Skoge —
det blev som en Morgen i Rettens Land.

PAA HVÆLVET

Du siger at Gud er god.
Jeg siger jeg er hans Skabning
og mig er han haard imod.

Du siger han alting ved.
Saa ved han at mig forfølger
og farer han ilde med.

Han satte mit Hjærte i Slag
og gav det en Livstid at lide.
Saa stanser han det en Dag.

Du siger der er en Gud.
. . . . .

FEBERDIGTE

I

Jeg finder mig rykket ud
af Sammenhængen med alt,
med hende, Jorden og Gud.
Hun aabned sig alle Porte,
Farvellet faldt, —
hun var borte.

II

Nu farer en Høst over Herrens Jord,
solløse, susende, onde Dage,
Liv som gaves tages tilbage,
alting forgaar i Forgængelsens Kor.
    Men Mennesket lever saa længe.

Nu sankes i Lade og samles i Hus,
Græsset høstes og Kornet skæres,
Løvet falder, altsammen fortæres,
segner tilbage i Dødens Brus.
    Men Mennesket lever saa længe.

III

Gud straffe dig, Alvilde,
du slukte al min Ild
og tog dit Ord tilbage
og ledte mig saa vild.
Jeg har vel Vejen lang igen
og der er ingen Sol paa den.
Gud straffe dig, Alvilde.

Gud glæde dig, Alvilde,
hav Tak for hvert Minut.
Du gav mig mange Navne
og kaldte mig din Gut.
Du rakte mig din Haand og Mund
og du var min en liden Stund.
Gud glæde dig, Alvilde.

IV

Nej hør, hvad er det for en stille Gru
som glider ind i mine Sanser nu,
som vrænger Hviden i mit Øje ud
og gør mig Munden bleg og sært fortrukken?
En Spas af Fatum, der han ligger drukken?
En Galmandsverden fylder mig, o Gud.

V

Der er noget jeg sidder og ej kan forstaa:
hvi skæres det Korn og hvi falder det Løv?
Hvi smuldrer alt Sommerens Liv til Støv?
Hvi grønnedes Græsset for blot at forgaa?
Det tænker jeg paa.

Det Korn skulde mætte de hungrige Munde
og Græsset blev grønt forat visne til Hø.
Og Løvet var Skyggen i solrige Lunde.
Men jeg — hvorfor dryssedes Glæder i Frø
i mig forat dø?

Jeg ropte og spurgte til Havets Skum,
til Skogen og Bjærget og Sivet,
til Stenen og Stormen og Himlens Rum
og alting som Øren er givet:
har jeg bedt om at fødes til Livet?

Men Himlen og Stormen og Stenen var stum.

VI

Alvilde, jeg husker den sidste Nat,
du ropte: Knæl!
Jeg drak af din Sko
og alle lo.
Det gjorde jeg kun forat muntre din Sjæl.

Alvilde, saa rakte du ud en Blomst.
Jeg holdt mig frem.
Du gav mig et Blik,
et fuldgodt Stik.
Jeg tumled mig ud. Det var kulmørkt hjem.

VII

Nu hyler den høstlige Vind
som en regnvaad Hund mod min Rude,
der risler en Frost i mit Blod
mer kølig end Vindens derude.
Der folder sig ud i mit Indre
et dunstende Giftblomstflor,
og Dunsten staar hvid ud i Vejret
ifra mine Næsebor.
Det spirer i Hadets Have.

Det koger, det koger. Jeg prøver
forgæves at falde i Blund,
jeg hører en Flaglines evige
Klappren og Klappren mod Stangen,
det pusler ved Døre, det lister
paa Taa, der er Skridt i Gangen,
min Puls gør gøende Stød
som en halsende Helvedeshund.
Det koger, det koger, det koger.

VIII

Alvilde, bring min Kappe og min Hat med Fjær i Top,
jeg agter mig saa snart ud at ride.
Hold Bøjlen frem, Slavinde, imens jeg stiger op
og løb du selv tilfods ved min Side.

Og spør man saa og undres hvad det er for en Blæst
som suser over Bjærgene saa vide,
da er det mig som kommer, det er mig som er tilhest
og du som løber Hund ved min Side.

Hej, rap dig nu min Ganger, for jeg siger jeg har Hast,
jeg rider mig en Tur i mit Rige.
Og segner du, Alvilde, saa binder jeg dig fast, —
Guds Kors, jeg rider Livet af dig, Pige.

IX

Det koger, det koger af Vejr og Vind.
En Banken naar mine Øren.
Kom ind!
Ingen staar udenfor Døren.

Jeg ser den første Dag som var skabt,
det ryger af den nyfødte Verden,
jeg selv er et Liv.
Ved Jordens yderste Grænse staar
og ser fra Skyen udover Værket
et stumt Ansigt . . . . .
Bad jeg om mit Liv da jeg laa i Mulmet?
Fremad, min Blodhest, jeg rider paa en Ambolt,
jeg er en rød Teglsten, rød af Blod,
som har spist det gule For i en Kasket.
Sig, banked der ikke paa Døren?

Den Taage jeg ser, er det Dødens Land?
Der ligger et livløst Hav derude
og midt i Havet en blindfødt Ø:
det er Dødens Land.
Jeg kommer, jeg breder Armene ud
og synker imod dig evindelig . . . . .

X

Nu er der gaat saa mangen Dag, og Dagene de iler.
Min Sjæl er frisk og kold og haard,
en Høst har stormet i dens Vaar.
Jeg klager ikke mer, jeg nikker taus til alt og smiler.

Hvi skulde vel en Sorg faa fylde Højene med Bulder
og stanse hver en Vejfarssjæl?
Jeg tramper ned med trodsig Hæl
den Sorg jeg ej faar Plads til paa min gode, gamle
Skulder.

Jeg vandrer ind i Skogene, en Hersker uden Rige,
en bøjet Mand, en hævet Aand,
en falden Fod, en knyttet Haand,
og hilser mig med Kaarden som min Overvinders
Lige.

Men sene Nætter sidder jeg og hører Ljaaer hvæsse
og Fjed som over Jorden gaar.
Et Ansigt hist i Skyen staar.
Og Ødets Orgel bruser til den sidste lange Mæsse.

SKÆRGAARDSØ

Nu glider Baaden
mod Skærgaardsøen,
en Ø i Havet
med grønne Strande.
Her lever Blomster
for ingens Øjne,
de staar saa fremmed
og ser mig lande.

Mit Hjærte blir som
en Fabelhave
med samme Blomster
som Øen ejer.
De taler sammen
og hvisker sælsomt,
som Børn de mødes
og ler og nejer.

Her var jeg kanske
i Tidens Morgen
som hvid Spiræa
engang at finde.
Jeg kender Duften
igen fra fordum,
jeg skælver midt i
et gammelt Minde.

Mit Øje lukkes,
en fjærn Erindring
har lagt mit Hode
ned til min Skulder.
Saa tætner Natten
ind over Øen,
kun Havet buldrer —
Nirvanas Bulder.

DROT

Min Gang er en Torden, min Næse er krum,
mit Blik er som blinkende Biler.
Jeg hersker i Landet som mægtig Drot,
der skummer en Saltvandssjø mod mit Slot
og Støtter i Stormen smiler.

Gud fri dig, Prinsesse, jeg jager dig frem
fra Havens de skjulteste Stier!
Du flyr under Latter de Trapper op
og kaster dig ned med din Venuskrop
og lukker dit Øje og bier.

Jeg leder dig hen. Du er stor og høj
og skøn som en Gudernes Gave.
Du kender og følger mit Fingerpeg,
du lystrer og aabner din Favn til Leg
— til Leg i din Rosenhave.

Alverden gaar under. Vi leger os bort
mens Tider og Timer de iler.
Det Lys over Himlen er Lynet blot
og Bruset er Sjøen som bryder vort Slot.
Og Støtter i Stormen smiler.

GRAVSTED

Nej Herregud lad mig ikke forgaa
i en Seng med Tæpper og Lagener paa
og med vaade Næser tilstede.
Lad mig rammes en Dag naar jeg intet ved
og falde omkuld i Skogen et Sted
hvor ingen vil komme og lede.

Jeg kender vel Skogen, jeg er dens Søn,
den vil ikke nægte min ringe Bøn
at sovne tilslut paa dens Tue.
Saa gir jeg igen, uden Taler og Styr,
mit store Kadaver til alle dens Dyr,
til Kraake, Rotte og Flue.

Jojo jeg skal holde en Fest naar jeg dør,
en Fest som skal skaffe de Næb og Klør
og Tænder endel at bestille.

Men Ekornen lægger sit Hode paaskraa
og ser fra sin Kvist med de Øjne smaa
som Menneskeøjne, den Lille.

Saa blir der et rigeligt Maal til hver,
og endda saa sidder den mætte Hær
og piller det gode Taffel.
Da ribber tilslut en Ørn mit Skelet,
han blir paa Stedet til alt er ædt,
saa trækker han ind sin Gaffel.

Og sent paa Kvælden og Natten lang
der lyder til Ære for Liget en Sang
saa skøn som af nogen Klokker.
Da faar jeg min sidste Ovation,
for Uglen i egen høje Person
vil tude som bare Pokker.

Og Resten af hele mit jordiske Støv
er dækket ved Gry i en Grav af Løv
naar sluttet er Nattens Gammen.
Farvel, mine Venner! Jeg mætted Jær bra!
— Men alt dette Løv hvor kommer det fra?
Jo Vinden har fejet det sammen.

UNGT SPIL

Her er ved Klaveret en Blomsterduft
som Duft fra en Foraarshave.
Den staar fra dit Legem, din Pigehud,
du bøjer din Hals over Noterne ud
og Duften slaar op bag din Krave.

Der lægger sig Guld for mit dunkle Blik
og kælen Musik i mit Øre.
Jeg ved ikke om jeg skal staa eller gaa,
din lokkende Ungdom forvirrer mig saa,
jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre.

O evige Ungdom, jeg er din Træl,
din Slave saa langt og længe
for ikkun et Kys paa dit Støvlebaand . . . . .
Da dør for den rosenneglede Haand
det farlige Spil paa Strænge.

Hvad nu? Hun er borte, en Dør faldt i,
jeg bad hende altfor ilde.
O underligt er det med Hjærtets Spil:
jeg bytter de andre som straks slog til
for hende som ikke vilde.

LINA

O væk mig imorgen, du blanke Sol,
for Lina er tidlig paafode.
Hun gaar med sin Rive paa Engen ud,
en Særk og et Skørt er den Piges Skrud,
men Øjet er blaat som den blaa Viol
og kruset og bart hendes Hode.

De Fodspor i Duggen gir god Besked,
jeg følger dem lige til Grinden.
Godmorgen, min Pige, idag som igaar!
Saa herrensvelsignet du ler der du staar!
— Da lyder en Kalden. Hun ryger afsted,
men kysser mig gærne forinden.

Jeg takker dig, Lina, for alt jeg fik
hver Morgen med Sol i Østen.
Vel maatte du bort naar den Kalden lød,
for, Lina, det var jo din Kærest du snød.
Men mig gav du Lov med dit første Nik
— med ham staar du Brud til Høsten.

EFTER FESTEN

Jeg hører kun Nirvana spille;
Alverden sover, Dagen gryr.
En Lom har skræmt sig selv og flyr,
saa ligger Vandet atter graat og stille.

Det suser dødt i mine Øren . . . . .
Jeg mindes kun fra Festens Larm
den Storm som løfted hendes Barm
og saa det sidste røde Smil i Døren.

Din Aande dufted af Violer,
hvem var det for, du Pige smaa?
Mig var det ej du aanded paa.
O du og han var lig to vilde Foler!

Jeg hører kun Nirvana spille;
Alverden sover, Dagen gryr.
Jeg slukker hvad hun slog i Fyr,
saa ligger Hjærtet atter graat og stille.

HØSTNAT

Det tasser og lever i Skogen
endskønt det er Natten og alt er til Ro.
Jeg ligger paa Ryggen og tænker i Mørke
og kender mig stille og fro.
Jeg ligger og skriver mod Himlen
og henover Stjærnernes Hær med min Sko.

Det tasser og sysler i Skogen.
Den Lyd ifra Straaene kender jeg før;
de syded saa gule idag i Solen,
nu knækker de over og dør.
Og Granernes Naale falder,
den Lyd er saa inderlig liden og skør.

Det er ikke andet som lyder.
Men sligt er vel Fare og Støj for en Mus?
Da skælver hun ind under Lyng eller Blade
og har ikke bedre Hus.
Jeg tænker: hvor lydløst dèt lever
som lever hernede i Grams og Grus!

En ser dem iblandt fare sammen
og puste med Brystet saa dirrende tidt
og vente saa raadvildt om noget vil hænde
naar Mennesket nærmer sig lidt.
Det er vel naar Mennesket kommer
for Musen som Bjærge der kommer i Skridt.

Det strømmer ind paa mig altsammen
at alle de bittesmaa Liv er nær.
Som jeg er saa svær for disse, har alle
et noget som sværere er.
Jeg rykker min Sko tilbage
som skrev over Himlen og Stjærnernes Hær.

ALRUNEN

I

Der staar den og gror

Der staar den og gror i det farlige Krat
i Simlas og Vindhyas Fjælde.
Den stenes af Maanen den lange Nat
og Fan puster Dug i dens Bjælde.
Dens Frugt er til intet, men Roden en Skat
af drivende Lyst og Lune.
Og det er den Rod Alrune.

Den byder til alle sin sælsomme Gunst
og tumler med Menneskers Sanser:
en lægger den øde, en dør i dens Dunst,
en ler som en Fjollet og danser.
En skænker den Hadet med grusom Kunst
saa Øjnene gløder brune.
For det er den Rod Alrune.

Men stundom en eneste lunefuld Gang
gaar Himmel og Sol den isinde,
og Elskovens Lyst som den før betvang
den skænker den nu iblinde.
Og Mennesket synker i Rosers Fang
i Suset fra Ilrapune.
Se, slig er den Rod Alrune.

II

Alrunen er en Mester

Tre Torsdagsnætter Pigen ses at træde
i Dalen ned til Ilrapunes Leje.
Der faar hun Hekseplantens Rod i Eje
og hendes brune Øjne ler af Glæde.

En Hyrde her i Bjærget vil hun binde
og dele tro med ham al Livets Byrde.
O Himalajas Datter, husk din Hyrde,
han er den skønneste, som er at finde!

Og dine Arme er saa tro og lune
og dine Bryster spænder sig som Krukker,
og for din Hyrde tigger du og sukker . . . . .
Da knækker Kvistene ved Ilrapune.

Hun skjuler fluks Alrunens Rod i Barmen,
der staar en vældig Jæger op fra Sivet,
en Dyredrot i loddent Skind om Livet.
Han hilser efter Landets Skik med Armen.

O Himalajas Datter, luk dit Øje,
hans Blik er Jærn, din Hyrdetid er omme!
Du staar og puster blot og ser ham komme,
og aldrig dine Bryster var saa høje.

En grov og herlig Gud fra Simlas Fjælde,
en Hersker med et Favntag uden Lige.
Der lugter Vildt af Guden, lille Pige,
du bræger under disse Lemmers Vælde . . . . .

Alrunen er en Mester i Kabbalen:
vi tror dig, Pige, kæmpe og besvime, —
du er den Gud ivold paa fjerde Time
til Solen gør det altfor lyst i Dalen.

III

Under Vinhøsten

De høster sin Vin under Klokkeklang
og ellevildt Væsen af Spurvene.
En Yngling i Vaaben skønt Dagen er hed,
en Pige i Sarafansgala er med,
de hjælper hinanden med Kurvene.

Ikvæld blir der Fest i den ganske By
for Livet, Guds Moder og Druerne . . . . .
Saa høster de tvende det sidste ind
og stanser og hvisker ved Havens Grind
for ikke at høres fra Stuerne.

Han kysser den Pige for første Gang
— en Gysen af Lyst gennem Kroppene,
et Pust fra en Verden i gyldent og grønt.
Gud hjælpe mig, Børn, hvor I leger skønt,
hvor begge er røde i Toppene! . . . . .

Hun danser om Kvælden med en, med to
og danser dem alle til Tjeneste.
Men en har hun skænket sin Jomfrutro,
hos ham vil hun bygge og bo og bero,
og han er af alle den eneste.

Saa er det den Hetman i al sin Puds
han spansker sig modigt i Læggene.
Men Pigen hun nægter ham hver en Dans,
da tier den Hetman i al sin Glans
og stryger sig bitter langs Væggene.

Saa er det den Yngling, før Solen staar op
da ligger han død under Pilene.
Jeg gjorde det! skriger den Hetman med Glans,
jeg elsker den Pige dér staar som var hans;
en gør hvad en gør mellem Hvilene!

De dømmer hans Synd, de skammer hans Bram
og kalder ham Daaren og Praleren.
Staar Ynglingen op, svarer Hetman koldt,
jeg volder ham atter den Død jeg har voldt!
Da stirrer den Pige paa Taleren.

Hun ser ham ved Morgen, hun ser ham i Sol
og kender et Ryk gennem Sanserne:
Jeg mener ..... jeg tror jeg faar Hetman kær .....
Der tramper paa Vejen en kommende Hær,
en Ordenscordon under Lanserne.

De ringer ham ind og slaar ham i Jærn,
han retter sig trøstigt i Knæerne.
Saa fører de Hetman ad Vejen ned,
og Pigen — o Under! — slaar Følge med.
Og Spurvene kvidrer i Træerne.

Men Pige hvad vil du? hvor gaar du hen?
vel ikke med Manden i Lænkerne?
Da buldrer, da stiger det op mod Sky:
Alrunen — Alrunen var Gæst i vor By,
Alrunen var ude med Rænkerne!

IV

Højsang

Højs. 7, 13

O se ikke paa mig, min Konge,
naar ud du kommer fra Salen.
Jeg brændtes saa sort af Solen,
jeg er dog en Rose i Saron,
jeg er dog en Lilje i Dalen.

Dig ropte jeg efter, min Konge,
og Vægterne hørte mig haabe.
Jerusalems Døtre hjalp mig,
vi fandt dig i Nøddehaven,
jeg slap ej din Kongekaabe.

O se ham, Jerusalems Døtre,
han er som en Hind paa Højen,
han er som en Raa paa Bjærget.
Som Hinden og Raaen den flyver
slig er han imod mig fløjen.

Nu Sangenes Tid er inde
og Vinterens Dage svundne.
Se, Blomster er sete i Landet,
de Duers Røster er hørte
og Druer i Blomst er fundne.

O før mig, min Kærest, til Haven
hvor Blomsterne staar og lugter.
Jeg reder vort Leje med Blomster,
din Kærlighed er vort Dække,
min er som de søde Frugter.

Kom med til min Moders Stue,
jeg elsker dig saa, du Kære.
Jeg sanked Alruner sammen,
der er baade gamle og nye,
til dig skal de alle være.

O kys mig. Din Mund er dejlig,
den er som den røde Lilje.
Jeg kender mig liflig af Elskov,
o før mig til Moders Kammer
og tag mig efter min Vilje.

MØNSTERBO

En Birk og en Hassel i Skogen
beslutted at sætte et Mønsterbo.
Der stod de og gned sig sammen
saa begge fik Saar paa Stammen.
De elsker, sa Forstpsykologen,
og det er jo yndigt, skulde jeg tro.

Der stod da de Træer i Skogen
og drev til det yderste Mønsterbo.
Han gned som en Bælgetræder,
hun gren og knirked som Læder.
De tørrer, sa Forstpsykologen,
men begge har engang villet det jo.

Saa var det de Træer i Skogen
og deres Ide med et Mønsterbo,
en Vaar da hver Busk fik Blomme
stod disse saa tørre og tomme.
De døde, sa Forstpsykologen,
de gned sig et Saar som aldrig fik gro.

ALLE BORTE

Alle borte, Huset vort,
og Aftenen er lummer.
De sidder der, jeg spiller her,
saa falder De i Slummer.
Og naar jeg slutter, vaagner De
naturligvis belejligt
og siger: Hvad var det for Spil?
Aa spil det endnu engang til,
for Gud, hvor det var dejligt!

Alle borte, Huset vort,
og Aftenen er lummer.
Jeg spiller her, han sidder der,
nu er han faldt i Slummer . . . . .
Men hvad er det? De rører Dem,

De vaagner ubelejligt.
Men sig, hvad er det dog De vil?
— Jeg kysser Dem. Aa engang til!
For Gud, hvor det var dejligt!

DUTTENS VISE

I Kvældingen kom hun og bad om Ly
den brune husvilde Pige.
Hun var saa stille, hun var saa sky,
men gal som den unge Kvige.

Og ikke saa kom du til Fyrstens Slot,
et Kot er mit hele Rige.
Men del mit Leje og varm dig blot
og vær velkommen, min Pige.

Om Morgenen klædte den Pige sig paa
og bad mig Levvel tillige.
Men der hvor hun stod blev hun ved at staa
og vilde slet ikke vige.

Da førte jeg hende til yderste Port
og ud af mit hele Rige.
Da førte jeg kanske min Lykke bort —
jeg kan ikke mere sige.

I VENTETIDEN

Nej intet er som første Gang
at vente og at rødme.
Vel venter jeg ham nu igen
og haaber paa hans Komme; men —
For intet er som første Gang
med al dens gode Sødme.

Den første Gang var bag en Hæk
og Græsset var vort Sæde.
Men siden blev det mangt et Sted
med lukket Dør og Mørke med.
Men intet er som bag en Hæk
i Hjærtets første Glæde.

Vel venter jeg ham nu ikvæld
og gør mig muntert rede.
Jeg husker hvert et Kys fra før
og kender hvert et Greb han gør.
Vel venter jeg ham nu ikvæld,
men med en bitter Lede.

Han drøjer. Kanske har han nu
engang et andet Møde.
Ja gaa, min Ven, til hvem du vil,
jeg lægger mig og takker til . . . . .
Nej hør, min Ven, du drøjer saa,
du piner mig tildøde!

GAMMEL JOMFRU

Hun sidder med Lampen paa Bordet
i Briller og Kappe og Sjal
og tørrer iblandt sine Øjne
og strikker og lægger Kabbal.
Hun løfter sig sjælden af Stolen nu,
Bevægelse er denne Jomfru en Gru,
for Gigten er bleven saa gal.

Men engang saa kunde den Jomfru
jo løfte sig op fra en Stol!
Og engang saa traf hendes Blikke
saa sikkert som nogen Pistol!
Da var der ej Mand i den ganske By
som ej maatte falde for dem eller fly;
selv stod hun saa fjærn som en Sol.

Men engang saa kom jo den rette,
da tabte Jomfruen saa kry:
han flagred til fremmede Lande
og hun sad igen i sin By.
Da la hun og la hun Kabbaler om ham
saa inderlig spændt som et lidet Lam.
Men Tiden kan ingen fly.

Ak Tiden er stedse en sikker Betaler.
Der er nu Jomfruen som engang var Sol,
om Kvælden saa synker hun ned i sin Stol
og strikker sin Strømpe og lægger Kabbaler.

Hun lægger om alt i det daglige Virke:
om Strømpen blir færdig til Ugen engang,
om Zviblen vil blomstre, om Vintren blir lang
og om hun til Vaaren kan komme i Kirke.

Kortsagt en Kabbal før hun gaar sig og sover
er bleven Jomfruen saa gammel og gængs.
Nu er det at Katta skal være tilsengs,
og om hun vil staa det saa lykkeligt over.

TORA SYNGER

Gaverne hans de var snare at gæmme,
for han ejed ej Gods paa denne Jord.
Fejlene hans de var lette at glemme,
men aldrig saa glemmer jeg hans Ord.

Dansene hans de var vilde og gale,
mig var han saa lydig og saa tam.
Hælen hans slog Taget i Lensmandens Sale,
og aldrig saa jeg nogen som ham.

Armene hans de var myge at kende
og Øjet hans var blaat som en Sjø.
Viserne sine de sang han uden Ende
lige til den Dag han maatte dø . . . . .

Dagene mine de blir saa saare lange
og Døden saa unaadig og saa sen.
Tankerne mine de er ofte saa mange
— og endda saa har jeg bare en.

BETRAGTNING

I Orienten er de rigtig Skam at mælde fæle,
mens vi er noksaa reformerte og katolske Sjæle.
De kalder deres Gud for Allah, Bibelen Koran,
en Djævel har de ogsaa nok, men ingen ægte Fan.

Men tænk, de mener det var dem som engang Krist
annammed,
og denne deres egen Krist ham kalder de Muhammed.
Ved slig en »Øjenskalk« og »Øgleunge« blir de frelst.
Hehe, i Orienten tror de altsaa hvadsomhelst!

Jeg sa dem engang lige ud at skal man salig vorde
saa maa man være Faar i en af Kristenhedens Hjorde.
Moskeer hvad er det for noget? Kirker skal I ha.
En Hedning faar jo ingen Salighed. Aa langtifra.

Men tog de nogen Lærdom af mit Ord? Nej ingenlunde.
Og var der Hedninger saa var det vi, de »kristne
Hunde«.
Og hvis jeg ikke trodde paa Koranen var jeg dømt.....
Om slig en Klippetro som deres har jeg aldrig drømt.

Men se, nu er det Gud blir vred. Han taaler ej
Chikanen.
Han styrter baade Allah selv, Muhammed og Koranen.
Og efterhvert som Folk i Orienten dør og dør
gør Gud sin store Ret med dem, som det sig hør og bør.

Se, dette kunde være Tekst for mangen Søndagstale,
for Orientens Hedendom den er en ren Skandale.
Vel taaler Gud den langt og lar den naadig yngle op;
men just ved Døden maa og skal hans Naade sige Stop.

Hvad er det nemlig her det gælder? Ih du milde Skaber,
de Folk de lever jo og dør i Tro paa en Araber.
Muhammed var, tror disse Folk, den største Guds Profet;
men Gud han ved at de tar fejl af Nationalitet.

Han gav til Offer for vor Synd sin Søn, og han var Jøde,
og kun paa ham skal Slægten tro ilive og tildøde.....
Ja dette er det største Ord saalænge Verden staar
og burde jævnlig friskes op blandt alle ægte Faar.

DET SUK GENNEM SKABNINGEN

Det »Suk gennem Skabningen« Paulus har hørt
skal Synden ha Skylden for dette?
Jeg vaager det lille ærbødige Muk
at Kønnet er Skylden i Pauli Suk.
Og lige til bedre Beviser er ført
saa holder jeg mit for det rette.

Hvad er det som sukker i Skog og i Mark?
En Han som har Blik for en Hende.
Og sukker hun ogsaa en Smule for ham
saa hopper de sammen i Synd og Skam.
Og ligedan er det i Menneskens Ark
og blir det til Dagenes Ende.

Til Dagenes Ende? Nej stop, der er Raad
for denne forhippede Maade.
Her ligefrem lever og dør vi i Synd
og hopper til Knæet omkap i vort Dynd;
men nu er jeg ude i Redningsbaad
og bjærger os lidt i min Naade.

I Femtenaarsalderen havde vi lært
at — Noksagt det skal vi forsage.
Men da vi var vokset til Sneset af Aar
blev det at forsage — naavel, man forstaar.
Og Læren blev simpelthen rent forkært
i Trediveaarenes Dage.

Hvad saa? tænkte jeg i Enfoldighed da,
er muligens Klostret det rette?
Men nej, det var atter en daarlig Ide,
for Nonner det vilde jeg ikke faa se.
Og Nonner foruden — aa langtifra!
Saa slog jeg en Streg over dette.

Men Tiden den lakked og Pokker var løs,
det Suk i min Skabning blev værre.
Da tænkte jeg: Midlet mod omtalte Ve
tør bli de berømte Et Tusind og Tre.
Men der var min Tanke for luksuriøs,
det lar sig nok gøre med færre.

Og Tiden den lakked. Jeg saa efterhvert
at Enden paa Visen var given.
Nej hellige Fader Origenes, du
fandt endelig Midlet og skar dig itu.
Kortsagt det var Frelsen. Jeg brød overtvært
og langede ud efter Kniven.

Da var det paa Bospor jeg første Gang saa
Eunuker i Haremets Joller.
Men kære —? Nej Gud sig forbarme for Liv!
Paa Stedet fordømte jeg Brugen af Kniv.
Endvidere saa jeg Tyrkinderne gaa
med Bryster saa spændte som Boller.

Men dèt var om Vaaren. Men Vaaren den gik
og Aar efter Aar fulgte efter.
Og lidt efterhvert som min Modenhed kom
forundtes jeg Ro til at tænke mig om:
Jo Maadehold var en fortræffelig Skik
for Penge, for Tid og for Kræfter.

Saa lyt da til en med Erfaring og Aar,
en Frelsermand lar Eder kalde:
I Unge skal sandelig stande paa Vagt
og ta Jær paa sømmelig Maade iagt.
Men er det nødvendigt, saan anden hver Vaar,
saa, siger jeg, saa faar I — falde.

*TIL FRØKEN S****

De skriver det er dumt af mig at holde mig saa kry;
endskønt man slaar mig ned i mange Blade
saa løfter jeg mit Hode »som en Nar op mod Sky«.
— Ja Gudskelov, mit Sind er af de glade.

Men noget har De Ret i: at jeg ikke er »af Navn« —
en Lod som ellers heldigvis er fleres.
Men jeg har hele Tiden bittert følt det som et Savn.

For det er efter Navnet vi takseres.
Og tænk, i hvilken Grad det vilde været mig til Gavn
om jeg eksempelvis har baaret Deres.

Men jeg er lykkelig ikvæld, for jeg har nye Sko
og endda har jeg Penge i min Taske,
og endda kan jeg klare mig en Maaned eller to,
og Lyset brænder festligt i sin Flaske.

De skriver at desværre er jeg »vistnok ganske gal«.
Jeg ler til sligt som Hul paa Knæ og Sokker,
men graater nok til hvad De vilde kalde mindre Kval.

Og vaagner jeg og Stemningen mig lokker
jeg synger Gud en Visestump og Satan en Koral.
Og det er noget De forstaar, for Pokker.

Saa »ønsker De at sige« at jeg ingen Digter er;
ti kalder De mig »ret og slet Forfatter«.
— Aa ingen Aarsag, kære, gør Dem intet Besvær,
og tag mig ikke ilde op min Latter.

Men naar De tror »en myndig Røst« kan slaa mit
Værk i Grus
da er dèt, Frøken, næppe let at gøre.
Og Dem undtagen er jeg hidtil bidt af bare Lus.

De skriver jeg har stængt mig alle Døre.
— Min Frøken, De vil aabne mig hvert Rum i
Deres Hus
saalænge jeg min lille Pen kan føre.

Paris

UNDSKYLDNING

Saa, atter et Brev fra en harmfuld Sjæl
med Strips for de Saar jeg har revet.
Nu endelig fik jeg den rammende Pæl
gennem mig og alt jeg har skrevet!

Jeg ber da den Sjæl om Forladelse for
den Synd jeg igen har bedrevet,
og derpaa om mulig Tilgivelse naar
jeg tænder min Snadde med Brevet.

Tilslut bør jeg be selve Magterne som
har gjort mig til det jeg er blevet —
hos dem bør jeg endog forhøre mig om
Undskyldning fordi jeg har levet.

HVAD SUSER I NATTEN

I

Jeg vanker indover det brune Fjæld,
jeg har ikke Heste, jeg har ikke Kusk,
og nu er det Kvæld.
Og Himlen slukner og Mørket kommer.
Men nu er der Hus under hver en Busk
for nu er det Sommer.

Jeg kender mig stedt i en vaagen Blund.
Det synes som Himlen og Jorden er et
nu i Nattens Stund.
Det lyder som Jorden i Søvne dier.
Hvad suser i Natten som ingen har set
og som aldrig tier?

Da bæver jeg ved hvad jeg ligger og tror,
min Tanke drømmer afsted — afsted
paa de vilde Spor:
om Natten Kloderne møder Kloder,
og kanske suser en Stjærne ned
til dig, vor Moder . . . . .

Jeg lytter til Suset fra Tinder og Dal
og kender min Sjæl klinge ind som en Stræng
i den store Koral.
Saa dækker et Mulm mine Drømmes Stier,
jeg falder i Søvn paa min Moseseng.
Og alting tier.

II

Og Solen gaar op med sit gule Væld,
og Fuglene hopper og Maurene gaar
i det stille Fjæld.
Og Myggenes Sværme begynder at syde
og Lyngens og Blaaklokkens Hjærter slaar
med skælvende Lyde.

Der frugtes og grødes en Sommernat
naar Kloderne hvisker hinanden sit Savn
og Stævne har sat.
Det var sig engang at en Sjæl var tilstede
da Jorden aabned sin længtende Favn
— og Stjærnen var nede.

OM HUNDREDE AAR ER ALTING GLEMT

Jeg driver iaften og tænker og strider,
jeg synes jeg er som en kantret Baad,
og alt hvad jeg jamrer og alt hvad jeg lider
saa ser jeg mig ingen Raad.
    Men hvi skal jeg være saa haardt beklemt?
    Om Hundrede Aar er alting glemt.

Da hopper jeg heller og synger en Vise
og holder mit Liv for en skøn Roman.
Jeg æder ved Gud som en fuldvoksen Rise
og drikker som bare Fan.
    Men hvi skal jeg fare med al den Skæmt?
    Om Hundrede Aar er alting glemt.

Saa stanser jeg virkelig heller Striden
og ganger tilsjøs med min pinte Sjæl.
Der finder nok Verden mig engang siden
saa bitterlig druknet ihjæl.
    Men hvi skal jeg ende saa altfor slemt?
    Om Hundrede Aar er alting glemt.

Aa nej, det er bedre at rusle og leve
og skrive en Bog til hver kommende Jul
og stige tilslut til en Versets Greve
og dø som Romanens Mogul.
    Da er der blot dette som gør mig forstemt:
    om Hundrede Aar er alting glemt.

VED NYINGEN

Jeg gaar og pusler i Skogen
og tænder et Baal ved Kvæld.
Der slukner en Dag i Vesten
og Maanen staar halvt paahæld.

Alverden er gaat til Hvile,
det tier fra Busk og Sti,
kun Flagermusvinger puster
i Nyingens Skin forbi.

Mit Hjærte dovner og drømmer
og stilner som i en Rus.
Omkring mig vælder fra Skogen
et sagte evindeligt Sus.

GODNAT HERINDE

Nu ruger Nat over Enge
og alt i Mørke forgaar.
Jeg lytter her fra min Rude,
det tier saa tomt derude,
det er som naar Klokken staar.

Da hører jeg Røster kalde
som op fra en Huldreby.
Jeg ved det er mig de vil finde.
Godnat da I to herinde!
Jeg kommer igen ved Gry.

Saa gik jeg mig ud i Natten
og droges saa sælsomt hen.
Gud naade hver Far og Mage
som vel fandt sin Vej tilbage,
men aldrig kom helt igen!

TONEN

Der synger i mig en Tone,
den kendes saa tung og saa gul af Guld,
jeg selv blir en Herre af Rigdom fuld,
en Konge i Kaabe og Krone.

Staar Natten stum mod min Rude
da synger den Guldlyd igennem mit Sind,
den slynger min Tanke fra Tind til Tind
til mange Verdner derude.

Den bær mig til andre Kloder,
hvor Stjærnerne svømmer som Ø efter Ø.
Det er som mit Hjærte af Lykke skal dø
til lange, brusende Noder.

EFTER AFSKEDEN

Ti stille, I Fugle, og lad mig i Fred,
　　og lad mig i Fred.
Jeg tuller og luller og graater
og prøver at nynne det hen —
hun rejste idag, hun er borte
og kommer vel aldrig igen.
Ti stille, I Fugle, og lad mig i Fred.
　　Og kommer vel aldrig igen.

Just her under Løvet her gik hun saa tidt,
　　her gik hun saa tidt.
Hun nynned og plukked sig Blomster
og sprang som et Barn og lo —
jeg staar her og mindes det hele
og finder slet ingen Ro.
Just her under Løvet her gik hun saa tidt.
　　Og finder slet ingen Ro.

Jeg tør ikke søge min Stue igen,
min Stue igen.
Der satte hun Blomster og Buske,
der lød vore muntre Ord.
Vi havde vor Glæde sammen,
og nu er hun gaat ombord.
Jeg tør ikke søge min Stue igen.
Og nu er hun gaat ombord.

SVEND HERLUFSENS ORD

I

Min Kærest er som den

Der lever i Ostindien en Rov-Edderkop
af Skabning og af Farve som en rød Orchidé.
Den ligger midt i Dagen forat ses og at se,
med Ben til alle Kanter og med Bugen vendt op.
Den ligger der saa længe og urørlig som Døden.

Og Sommerfuglen kender ej den Rov-Edderkop,
han svirrer om den herlige, den røde Orchidé
som ligger midt i Dagen og hver Sommerfugl kan se.
Han flyver ned paa Blomsten. Han flyver aldrig op.
Han fløj i Favn med Døden.

Saa ligger Orchidéen der saa livløs som før.
Og nye Sommerfuglefyrer søger den — og dør.
Og hver Gang ligger Blomsten der urørlig igen.

Min Kærest er som den.

II

Og du vil vide

Og du vil vide hvordan Pigen gøres elskovsvarm
og hvordan du din egen Ild skal røbe?
Du kort og godt annammer hende til din slemme
Barm
— at sige, hvis hun ikke lar sig købe.

Og du vil vide hvordan Pigen holdes elskovsvarm
og hvordan hun skal hindres fra at løbe?
Saa ofte du omslynger hende en Gang med din Arm
omslyng hende fire med din Svøbe.

III

Jeg har det

Jeg har det: denne gale Tvang i Panden,
én Tanke blot ihvor jeg gik og stod,
den kommer af Slidtage paa Forstanden.
Der gaar en Vals af Flammer i mit Blod
og Gulvet staar i Rødt her for min Fod —
det er en Pibebrand — en Pibebrand, for Fanden,
det brænder blot i al min gamle Sod.

Guds Hellige! Jeg steg mig ind i Stuen,
kun Maanen stod og saa derpaa, hoho,
og der var blot et Mundens Nej hos Duen,
hun krummed sig og krammed sig saa fro.
Vi brused blinde sammen begge to.
Saa døde Ild og Mørje ud paa Gruen.
Mit Hjærte det laa rødt og grovt og lo.

Og vældigt havde Kærligheden hende,
hun var mig helt hjærtinderlig min Brud.
Men denne Gang tog al min Fryd en Ende:
jeg nejer mig i Grus paa hendes Bud,
jeg ber til hende som jeg ber til Gud —
forgæves alt . . . . . Fy Fanden, for Elende!
En Pibebrand som aldrig slukkes ud!

IV

Se, Natten er Livet

Hvor lyder den Knurren i Natten rolig!
Læg Øret til Jorden og hør:
evindelig kommer den, kendt og fortrolig
en Tone som aldrig dør.
Hvad er det? Det lyder som Vin der gærer.
Du fejler. Det syder og ætser og tærer.
— En Verden som ligger og klør.

Hvad — venter du Stilhed i Natters Tide
naar Vaaren og Livet gryr?
Det dirrer af Kampe saa vidt og vide
som Dyr monne møde Dyr.
Og Skabningen nappes og næses og narres
og Skabningen prøves og pines og parres,
og Øje slaar Øje i Fyr.

Ind rykker en Vandrer i Midnattens Time
i dine velsignede Kaar.
En Vunde er Vunde, men dette en Strime
Omstændighederne slaar.
Du lapper dig sammen med Jeremiader
og drikker dig fuld med fortvivlede Lader
— alt sligt som er godt for Saar.

Du møder et Tog som du evigt vil huske —
hvad er det de Skabninger gør?
For Fan, det er Heste som kører med Kuske
og smælder en faglig Honnør.
— Se, Natten er Livet og Kvinden dets Hersker,
og Manden er Oksen i Verden som tærsker
den Tone der aldrig dør.

HIMMELBREV TIL BYRON

Nu, Ridder, er Tiden at komme tilbage!
Vort Liv smittes ned af Arbejderkrapyl,
af Fredspratets Plage,
af Kvindesagshyl.
Vor Jord blev den lumreste Ulddyds Asyl.

Hvem er det i vor Tid som kror sig og knejser?
Jo Slavernes Fører, samt Polfarerhelten;
naa — Filatelisten er ogsaa i Vælten
og samtlige savlende Digterstabejser.
I din Tid var Aanden en anden at se,
Jærs Helte — af dem vilde Nutiden le,
I havde blot sligt som den Kongernes Kejser.
Selv stod du i Løftningen paa din Galej
og pegte med Sværdet til Slagmarken Vej.
Og Sværdet var blankt
og Armen var stiv,
og Modet var rankt
og Troen naiv.
Her hvælved du Kuplen over dit Liv.

Nu vandrer saa varligt den Digter frem
og steller sig venligt med Folk og Teater,
og Himlen velsigner de tjente Dukater
saa Børnene engang faar Nytte af dem.
I Frisind og Fremskridt er ingen som han,
at sige saa langt det med Læmpe gaar an:
han skriver, han graater, han flammer og gløder
mod Tyrken imellem Armeniens Jøder.
Med Aarene faar han Vorherre i Sind,
og vaager man Gud for Jehova at stave
da retter han strængelig Navnet til Jahve
og griber vidunderlig frisindet ind.

Hver Jul har han færdig sin gode Roman,
saa passelig dyr og saa passelig modig;
man undres, — den Mand er da mærkelig frodig
som helt ind i Støvet kan tappe sin Kran.
Og nævn mig den Broder som gævere er?
Jo han som slaar alle Nordens Rekorder,
som endog omsider fik Svenskerne kær
og viste sit praktiske Blik ogsaa her,
som samler og signer og overantvorder
os Jordkloden afholdt, ja rent populær . . . . .
Slig gaar da den Digter og digter og regner
og regner og digter til Dagen han segner.
Og Præsten berømmer den Døde ved Kisten
at her har vi mistet en skikkelig Kar;
det var i sin Ungdom han stormfuld var,

men her var han endt som en tæmmet Kristen.
Hvad bedre kan siges om Tidens Geni
naar hele hans lysende Liv er forbi?
Han brugte sin Kraft i alt Godtfolks Tjeneste
og hævded bestandig det bedste og peneste.
Hvad bedre kan siges om Tidens Poet?
Han skrev som en Træl, som om Boden var kornløs,
men leved og døde i Stabilitet.
Og Konen? Selv hun var af den Bonitet
at Gudskelov Manden begravedes hornløs.
Saa far da, du Landets Højlovede, hen . . . . .

Nu, Digter, er Tiden at komme igen!

Der skrider en Engel
med sænkede Vinger
igennem din Elskovs
tungsindige Bog.
Til Pigen fra Malory,
Pigen fra Malory
gaar dine Tanker
og lyder dit Sprog.
O Pigen fra Malory,
Lille-Bells Moder,
hører ej dog.
Hvad hun gjorde er gjort:
hun var kold, hun gik bort.
Saa taug hun for Verden og lukked sig inde.

Kom nu, skal du høre en Nutidsheltinde!

Hun skjuler sig ej som din Malory-Pige
og tier ej bly om sin egen Skam,
hun heller bekender med Brask og Bram
og gør sig berømt over Land og Rige.
Hun stiller sig offentlig ud som en Gold,
den Rene, den Kolde, som ingen kan klandre,
hun tværtimod knejser og haaner de andre
som endnu har hele sit Køn i Behold.
Hun skriver i Blade, hun taler paa Møder:
her ser I en ægte og tidsmæssig Mø;
jeg skøtter Budgetter for Land og for Sjø,
I andre forelsker Jær, giftes og føder —
Jærs Type forsvinder, om lidt vil den dø!
Hun hæver sin Røst i hver Strid for Dagen,
blir kælen og øm som en elskovsfuld Kat
ved Spørgsmaal om Landets og Byens Skat,
ved sportslige Stævner og Stemmeretssagen —
her griber hun fyrigt og kvindeligt fat.
Dog tar hun saa tidt sine haardeste Tørn
i Sager om Ægteskab, Elskov og Børn,
som har hun Alverdens Erfaring paa Bagen.
Slig gaar hun da om gennem Landet og Byen
og holder sit Liv for en gylden Reform.
Og ingen tør mene at hun er abnorm;
ti stikker hun frejdigt sin Næse mod Skyen
og spotter hver Storm.

Men Sangen — Sangen den drager af Lande
og Hylet det høres i Gade og Dal:
Arbejderbevægelse, Damp, Kapital,
ja Hyl over alle hvilende Vande.
Men Sangen drager af Lande.

Der hørtes en Tone fra dine Øer
om Piger og Helte og Livets Musik
og Morilden i det forelskede Blik —
den lyder ej mere om Nutidens Møer.
Ti Sangen drager af Lande.

De saa det de Vidner ved Hellas' Mure
hvor Sværdet kan rydde mens Ridderen ler.
Men Nutidens Kejser faar ondt hvis det sker,
han roper med fredlyste hollandske Bure.
Og Sværdet drager af Lande.

Naar kommer du atter, du store Kætter?
Her lever kun én som din Tone tar,
den dejligste Stemme paa Jorden var,
din graanende Broder paa Danmarks Sletter
— den sidste Sanger i Lande.

BØCKLINS DØD

Han kom fra fremmede Kyster, af evige Stjærner ført,
og stansed forundret paa Tærsklen ind til Verden
den vide.
Her skalv saa køligt et Lys i selveste Middagstide,
her var som om aldrig en Bøn var hvisket og aldrig
hørt.

Han bredte sin Guldglans over, til Verdens sæl-
somme Gys:
en »Sommer« blev dobbelt Sommer, Natten blev
varm som Dagen;
den »Enhjørning« gaar i sin Skog, saa stanser han
brat betagen:
der stod for hans Øjne mange — ja mange Morgeners
Lys.

Der skrider de hvide Kvinder nedad den »Hellige Lund«.
Fuglen stilner og Løvet stilner paa Træernes Grene,
Røgen stiger ivejret fra Alterets hugne Stene,
saa knæler de Kvinder for Guden, stille, med lukket
Mund.

Der staar en »Villa ved Sjøen« med Taarne og Kapitæl.
En Kvinde lytter ved Muren, sort og med sløret Pande.
Hører du Havet komme fra fløjtende Maanelande?
Ak nej, du lytter til Havet som gaar i din egen Sjæl.

Vandene ligger saa bløde og brede ved »Dødens Ø«,
en Underverdenens Stilhed ruger om Øens Bjærge.
En Fløjten — og Dødssirenen kalder en lastet Færge,
et Suk i Cypresseskogen; det er som om alt skal dø.....

Han kom fra en anden Verden, med Synernes Hær
fra den,
og rulled indover Jordens Kunst som en Varmebølge.
Og mange — ja mange Morgeners Lys var i hans Følge.
Han kom fra en anden Verden. Nu viger han did igen.

BJØRNSON

paa hans 70 Aars Fødselsdag

Vi nævner et Navn —
straks syder der mod os
i Kornakres Guld,
det leger i Skoge,
det lugter af Muld.
Sol dirrer om Dagen,
Dug driver om Kvæld,
det suser i Fjæld.

Vi nævner det Navn —
det bryder imod os
med Livet fra Sjø,
med Hvalbrug og Fugle

og Baade rundt Ø.
Der ropes og svares
med langvejs Lyd
— en Verden af Fryd!

Vi nævner det Navn —
da blandes i Lyden
af sydende Korn
og Hvalbrug og Fugle
en Vagtmands Horn.
Selv Verden stod ofte
med lyttende Blik
naar Horntonen gik.

Idag skal du vækkes af Tusinder foran Altanen,
dit Folk møder op til din Ære med Faklen og Fanen.
De staar der, fra Pigen med Flætte til Oldingen krum
over Stav,
selv Fiskeren yderst fra Hav,
de takker og ærer dig, Mester, for alle de Goder du gav.

Din Haand havde noget til alle: en støtted den varligt,
en læged den kvindelig ømt; men en klapsed den farligt.

Du husked at følge i Slaget en egen, en rummelig Skik.
du brugte ej Sværdet til Stik.
Endvidere saa du dig om til den Saaredes Saar før du gik.

Der laa vi et Folk bag et andet berømmeligt Rige,
du stred i halvhundrede Aar for en Plads som dets Lige.
Var Byen iblandt paa din Modstanders Side med Hujen og Hvin
stod Landet desmere paa din.
Det brused imod dig af levende Jarop: din Mening er min!

Alt saa du dig Tid til: at rydde, at hegne, at nære,
og alt tog du paa dig, din Bredde var skabt til at bære.
Nej sidde og gøre dig sjælden og aagre en Dag med dit Navn?
Du gav det til Pris for hver Ravn.
Du havde slig Raad til det, Mester, du havde saa bredfuld en Favn.

Værdier har skiftende Værd. Hvad du skrev lyder Loven:
mangt slukner, men meget vil brænde af Aanden fraoven.

Tidt sled du med Flid forat lægge det øde med god
Teori;
men se om du lyktes deri!
Langs Mose og Mark duver Digterens Lotos paa hele
din Sti.

— Altandøren gaar, du staar frem, du er hvidnet i
Haaret,
men end er du ung trods de Aar og det Værk du
har baaret.
Din Aand har den selvsamme Vælde, din Flamme
er lige saa varm
som Styrken er fuld i din Arm.
Nu gløder der mod dig fra Landet en Tak i hver
Menneskebarm.

Altid lyder allevegne
Røsten fra hans Bryst.
Mange Stridsblus har han tændt os,
mange Glæder har han sendt os;
naar han tier er der tyst.

Han er Tolken født og baaren
for vor Nød og Lyst.
Ingens Arm som hans at føre,
ingens Ord som hans at røre.
Naar han tier er der tyst.

Saa en Kvæld vil Stumhed ruge
langs vor lange Kyst.
Fjældet staar og lytter, bier —
ingen svarer, Landet tier.

Naar han tier blir der tyst.

AFTENRØDE

Man saa ham sky de Sale hvor andre søgte Ly,
de Sokler andre fandt det stolt at staa paa.
Han svinged sig en Morgen som en Ørn op mod Sky,
man skreg til ham og holdt sig fast og saa paa.
Og ingenting var over ham,
blot Dagningen i Østerled, de nye Tiders Gry.

Man saa ham staa deroppe og vise Folket Vej
igennem høje, ideale Riger.
Man kaldte ham til Jord igen, hans Svar var altid Nej,
hans Sjæl var døv for Trudsel, Bøn og Smiger.
. . . . . Saa faldt han dog i Alders Dag
og rysted viist sit Hode ad sit Ungdomslivs Galej.

Man saa ham skyndsomt søge sig Ly bag Salens Dør
og krybe Soklen op med Baand om Foden.
Der staar han nu og kaster sin Skygge med Honnør
og raadner som et livløst Træ paa Roden.
Men selv saa tror den gamle Ørn
at nu — nu staar han gævere end nogensinde før.

KVANNELEDERSKERNES SANG

Han strejfer om paa Fjældet saa bringehøj og stor
og drikker Lys fra alle Himlens Sole.
Og synger han en Vise om den dejlige Jord
da er det som en knæggende Fole.

Han sætter sig i Baaden og sejler over Sjø,
da gæster han sit Morgenland derude.
Og alle Piger nejer naar han byder Adjø
og graater for den vigende Skude.

Han rider ind i Dalen med Jægerhornmusik
og steder Gut og Ægtemand i Vaande.
Ti ingen Kvinder staar sig for det Brus i hans Blik,
den Duft af alle Blomster i hans Aande.

Han tramper ind i Dansen den varme Sommernat
naar Spillemanden filer sine Strænge.
Og Pigen skønner ikke hvor sødligt det blev fat —
hun fandt sig brat selvanden udi Enge.

GENSYN

Nej tænk, at jeg mødte hende nu idag igen;
for der er gaaet lange Tider siden hun var her.
Hun stansed ikke, nikked ikke, spurgte ej hvorhen;
men kære hvor jeg dog var kommet hende næsten nær.

Sving roligt over Gaden nu og langsomt bort, min Ven,
lad ingen se der gaar en Skælven gennem dine Knær.
Og din forslidte Frakkekant, lad se du skjuler den
og bær dig som det sømmer sig en holden Millionær.

Jeg saa hvor hendes Øjne ulmed til paany i Glød —
jeg haaber mine viste dobbelt skarpt sit kolde Staal
for alle Eder som hun løj og Løfter som hun brød.

Gud hjælpe mig, hun tændte vist igen mit slukte
Baal.
Og jeg — ja jeg som trodde at den hele Sag var død.
Nu skal den — skal den være død. Jeg drikker
paa det. Skaal!

DISET KVÆLD

Mit Sind er saa tungt, jeg ser intet Lys
i hele det skumrende, vide Rum.
Jeg bøjer mig sammen og ber om et Raad;
men Himlen er stum.

Jeg stirrer forknyt ud i Kvælden haard
— da sprætter der Stjærne paa Stjærne ud.
Jeg synes de vinker mig en efter en
som smaa Svar fra Gud.

Jeg bøjer mig ned med Tak for ikvæld
og tror paa en Morgen saa klar og høj.
Men da har de Stjærner skjult sig af Skam,
o Gud hvor de løj!

HJEM FRA FESTEN

Stig varligt i Vognen inat, min Kære,
for husk her var Vin i den muntre Fest.
Og varsom skal Kusken vor ogsaa være,
for stærk og stjærnende gal er vor Hest.
Men Natten er lys og stille.

Nu stænger vi ordentlig Vognens Døre,
gir Kusken sit Vink og lar alt staa til.
Det rumler — det rumler, vi kan ikke høre
hvad dejligt den ene den anden vil.
Men Natten er god og stille.

Da tog han et Kys, og hun lo i hans Øre:
Men hørte du ikke jeg ropte Nej?
Han svarte: Det er saa umuligt at høre,
jeg syntes — jeg syntes du ropte ej.
Og Natten var varm og stille.

Der blandedes Aande, der krydsed Blikke,
saa drog han tilslut hendes Bryst mod sit.
Hvad siger du, lo hun, jeg hører dig ikke?
Og følgelig hørte hun ham om lidt.
For Natten var hed og stille.

Saa skiltes de ad. Der var tyst ved Huset,
der dufted i Haven af hvid Syrin.
O evige Eva! Hun hvisked mod Gruset:
Kom ikke imorgen før Tiden er min —
naar Natten er tryg og stille!

ABDULLAHS HAAB

Nu slutter alt Sommerens Liv iaar
og Løvet rødner og gløder.
Det er som om Sorbustræerne staar
i grønne Skogen og bløder.
De staar i Olivenskogen som Saar
som ingen binder og bøder.

Det ringer til Lig i et nær Kapel,
det lyder saa vildt og øde.
Det er som en Røst foruden Appel
at møde til sidste Møde.
Lad ringe saa flittigt! Farvel, Farvel,
imorgen ligger vi døde!

Der venter en Verden bag Verden her
hvor Fabelhaverne suser.
Der venter en Bolig med Rum til hver
som Menneskens Sjæle huser.
Der synger Musik i Kilderne der
og Paradisfugle bruser.

De Hurier staar i Olivenlund
som Liljer i Morgenrøde.
Med Øjne som Stjærner og Smil om Mund
de gaar sin Elsker imøde.
O ringte nu Klokken i næste Stund
for mig som den første Døde!

GANGSPILSVISE

En Sang for Bøljan blaa,
en Sang for alle Sejlere i Verden som jeg saa.
Farvel til en og hver!
Nu stunder jeg til Landene alt med den hede Varme
hvor alle galne Piger smaa med nøgne Ben og Arme
er som jeg selver er
saa vennehuld og kær.
Jeg vender mig og drejer mig
og sjunger mig en Sang.
Jeg nikker mig og nejer mig,
og Spillet gaar sin Gang.

Paa Land saa er min Mø
mens jeg idag skal sejle til en saare fremmed Ø.
Jeg alle Farver saa,
de sorte som er krøllade, ja gule samt de røde,

men aldrig saa jeg nogetsteds et Øjenpar saa søde
som dine himmelblaa,
de ganske bittesmaa.
Du elsker mig og ejer mig
og holder mig i Fang.
Da nikker jeg og nejer mig,
og Spillet gaar sin Gang.

Her haver du mit Ord:
med dig saa vil jeg leva og dø paa søden Jord.
Og Gud han vær os nær!
Vi lever alle kortelig en Række Levedage,
men bed din Gud hans Vilje ske, saa vender jeg tilbage,
trods meget stort Besvær
og mangt et ondt Begær.
Du pudser mig og plejer mig
ved Dag og Natten lang.
Jeg nikker mig og nejer mig,
og Spillet gaar sin Gang.

En Sang for Vejr og Bør,
en Sang saa rent hjærtinderlig som ingensinde før.
Op Sejl paa talget Stag!
saa stævner vi til Østerled, ja til Mogulens Rige,

der vinker mig et Elfenben, en ganske dejlig Pige
med lifligt Sindelag
til begges Velbehag.
Jeg ved saa vel jeg grejer mig
i Smil og Bægerklang.
Da nikker jeg og nejer mig,
og Spillet gaar sin Gang.

DET STUNDER MOD REGN

Høsten er kommet med synkende Sol,
Sommerens Skoge er gule og røde,
Nætterne kolde og Engene øde.
Det stunder mod Regn, for Hønerne gol
og Grisene bar til Bol.

Og udover Jordet gaar alting paasned,
Koen tar selveste Oksen paa Hornet
og endda gaar Bonden og slider med Kornet.
Det stunder mod Regn, for Katten var sved
og Badsturøgen slog ned.

Og henne i Myrene blaffer der Fyr
og Skrigene høres fra Lommen-Lasse,
det lyder som skarrende Trækspilbasse.
Det stunder mod Regn naar Lommene flyr
og Blus slaar op af en Myr.

Men inde i Viken staar Fiskeren tryg
og tænker at tjære sin Baad for Aaret
— det haster ikke idag, mener Faaret.
Det stunder mod Regn, for Hesten skød Ryg
og Abborren snapped Myg.

Da blinker i Luften en brændende Traad,
og Jorden ryster og Tordenen skralder
og Dagen gaar under — og Regnen falder.
Se saa! sa den Fisker han stod ved sin Baad,
og Bonden da Loen blev vaad.

BASUN

Jeg retter dens Tud imod Vesterled
og blæser en ilende Node.
Jeg blæser til Himlen, min Sjæl følger med,
den flyver og finder sig frem
mellem Klode paa Klode.

Der kommer imod mig Orkaner af Lys,
jeg flyder i Bølgen og svømmer.
Og Stjærnerne farer forbi mig som Gys,
det er som om Stjærnerne jages
af nogen og rømmer.

Kometerne trækker sit Ris af Glør,
det tordner imod mig som Kværne.
Det lyser i Tusinder Tider og dør
og Hundreder Tider naar Gløden
er slukt i det Fjærne.